

Ćwiczenia słuchowe – przykłady.

Ćwiczenia słuchowe z wykorzystaniem bodźców niewerbalnych stanowią wstępny element wspomagania rozwoju mowy dziecka. Ćwiczenia te uczą koncentrowania uwagi na sygnałach słuchowych i analizowania tego, co się słyszy. Przygotowują, więc do wykonywania zadań polegających na uważnym słuchaniu i różnicowaniu bodźców. Ćwiczenia słuchowe z wykorzystaniem bodźców niewerbalnych stanowią, więc etap wstępny do ćwiczeń słuchu mownego – fonematycznego oraz słuchu fonetycznego, bo uczą czynności identyfikowania i różnicowania bodźców.

Przykłady do wyboru:

- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest wrzucić klocek do wiaderka, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi przed osobą dorosłą.
- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest wrzucić klocek do wiaderka, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi odwrócone plecami do osoby dorosłej.
- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest klasnąć w rączki, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi przed osobą dorosłą.
- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest klasnąć w rączki, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi odwrócone plecami do osoby dorosłej.
- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest podnieść rączki do góry, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi przed osobą dorosłą.

- Osoba dorosła uderza pałeczką w bębenek lub wybiera inny przedmiot grający lub inny instrument. Wykonuje pojedyncze uderzenia. Zadaniem dziecka jest podnieść rączki do góry, gdy usłyszy dźwięk. Dziecko siedzi odwrócone plecami do osoby dorosłej.
- Poszukiwanie źródła dźwięku, chowamy np. do szafki pozytywkę a zadaniem dziecka jest odszukać miejsce, z którego dochodzi dźwięk.
- Poszukiwanie, z której strony dochodzi głos osoby mówiącej. Dziecko siedzi z zamkniętymi oczami a osoba dorosła ustawia się za dzieckiem i mówi do dziecka. Osoba dorosła ustawia się z różnych stron. Zadaniem dziecka jest odwrócić się w stronę osoby mówiącej.
- Rozpoznawanie, na czym gra osoba dorosła. Najpierw prezentujemy 2 lub 3 instrumenty, nadajemy z nich dźwięk, pozwalamy zagrać na każdym instrumencie dziecku, potem dziecko się odwraca lub zamyka oczy a osoba dorosła gra na wybranym instrumencie i zadaniem dziecka jest zgadnąć, na czym osoba dorosła grała. Jeśli dziecko sobie dobrze radzi z rozpoznawaniem dwóch, trzech instrumentów można dołożyć jeszcze jeden. Jeśli dziecko sobie dobrze radzi z rozpoznawaniem można zwiększyć poziom trudności poprzez zagranie na dwóch instrumentach i zapytanie dziecka o kolejność grających instrumentów.
- Rozpoznawanie dźwięków otoczenia – dziecko kładzie się wygodnie i bezpiecznie i nasłuchuje przez chwilę dźwięki np. jadący samochód, tykający zegar, klakson samochodu, jadącą karetkę a potem wymienia, co usłyszało.
- Rozpoznawanie dźwięków typu: darcie papieru, mieszanie łyżeczką w kubeczku, szelest papieru, folii, gniecenie papieru, przelewanie wody, spadanie przedmiotu, odgłos wrzucanego klocka do pojemnika, uderzanie łyżeczką o kubeczek, szklankę, stół, talerzyk, pocieranie dwiema rolkami po ręcznikach papierowych o siebie. Najpierw wybieramy dwa lub trzy przedmioty, prezentujemy dźwięk, jaki dany przedmiot wydaje a potem prosimy dziecko, aby powtórzyło ten dźwięk za pomocą tychże rzeczy a następnie prosimy, aby dziecko zamknęło oczy lub się odwróciło plecami do nas i my wybieramy jeden z dwóch lub trzech przedmiotów, które leżą przed

dzieckiem i wydobywamy dźwięk. Zadaniem dziecka jest odgadnąć, który przedmiot miał taki dźwięk. Można zwiększyć liczbę przedmiotów. Można zgadywać kolejność przedmiotów.

- Rozpoznawanie czy gramy głośno czy cicho, wolno czy szybko, krótko czy długo.
Najpierw wybieramy instrument i prezentujemy grę np. gramy głośno na cymbałkach a potem cicho. Zadaniem dziecka jest rozpoznać jak osoba dorosła grała. Tak samo postępujemy z graniem wolno i szybko oraz krótko i długo.

Materiał opracowany na podstawie literatury:

D. Emiluta Rozya, „Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym”,
Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej, Warszawa 2003.